

Ο ιρανικής καταγωγής αμερικανός καλλιτέχνης Παγιάμ Σαρίφι (δεξιά), μέλος των Slavs and Tatars, και ένας επισκέπτης... αναπαύονται πάνω σε παλαιότερη εγκατάσταση της ομάδας

ΠΟΤΕ
&

«Long Legged Linguistics» («Φωνήματα και πόθοι»), Art Space Pythagorion, Σάμος. Από 20/7 ως 10/10. Πληροφορίες: <http://www.schwarzfoundation.com/en/>

Οι γλώσσες του σεξ

Η διάσημη καλλιτεχνική ομάδα **Slavs and Tatars** και η νέα της εγκατάσταση «Φωνήματα και πόθοι» που παρουσιάζεται στη Σάμο

ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Δεν είναι η πρώτη τους φορά στην Ελλάδα. Επειτα από κάμποσα καλοκαίρια στη χώρα μας και μια συνεργασία με την 3η Biennale Θεσσαλονίκης υπό την επιμέλεια της **Μαρίνας Φωκίδη**, η καλλιτεχνική συλλογή Slavs and Tatars – με εκθέσεις στα μεγαλύτερα μουσεία του κόσμου, όπως η Tate Modern του Λονδίνου, το MoMa της Νέας

Υόρκης και το Centre George Pompidou του Παρισιού – αυτή τη φορά... προσγειώνεται στο νησί της Σάμου: σε ένα πανέμορφο σκηνικό, μόλις 2 χλμ. από την Τουρκία, θα παρουσιάσουν μια αισθησιακή αφήγηση πάνω στις γλωσσικές πολιτικές της Τουρκίας, της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και της Νότιας Ευρώπης μέσα από το πρίσμα της σεξουαλικότητας.

Η πολυμεσική εγκατάσταση «Long Legged Linguistics» («Φωνήματα και πόθοι») που δημιουργήσαν στον χώρο τέχνης Art Space Pythagorion έπειτα από ανάθεση, φιλοξενείται εκεί στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Νέων Καλλιτεχνών της Σάμου, υπό την αιγίδα του Ελληνογερμανικού ιδρύματος Schwarz Foundation, το οποίο θα διαρκέσει από τις 7 ως τις 13 Αυγούστου.

«*Ιδρύσαμε τους Slavs and Tatars το 2006, τόσο για πνευματικούς όσο και για προσωπικούς λόγους*» λέει στο «Βήμα» ο Παγιάμ Σαρίφι εκ μέρους της ομάδας καλλιτεχνών που συστήνονται ως

ευρασιακής καταγωγής, καθώς ανήκουν στην περιοχή που εκτείνεται ανατολικά του πρώην Τείχους του Βερολίνου και δυτικά του Σινικού Τείχους, γνωστή ως Ευρασία. «*Με δεδομένη την κρατούσα αντίληψη ότι η Ανατολή και η Δύση είναι ασύμβατες και ότι το Ισλάμ δεν έχει καμία σχέση με αυτό που λέμε νεωτερισμό, ίσως θα είχε νόημα να στρέψαμε το βλέμμα μας σε μια περιοχή όπου οι δυο τους συνυπήρξαν για πολλούς αιώνες – είτε αυτή λέγεται Καύκασος είτε Βαλκάνια είτε Κεντρική Ασία*» εξηγεί.

Η επέλαση των αλφαβητών

Η γλώσσα βρισκόταν πάντα στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των Slavs and Tatars, η καλλιτεχνική στρατηγική των οποίων αποτελεί προϊόν της πολυεθνικής ταυτότητάς τους. «*Η επέλαση των αλφαβητών συνόδευε εκείνη των αυτοκρατοριών και των θρησκειών*» λέει ο Παγιάμ Σαρίφι. «*Το λατινικό μαζί με τη ρωμαιοκαθολική πίστη, το αραβικό με το Ισλάμ, το κυριλλικό με τον ορ-*

θόδοξο χριστιανισμό και διαδοχικά με τη Σοβιετική Ένωση». Στο έργο που παρουσιάζει στη Σάμο η ομάδα θέτει στο επίκεντρο τα παιχνίδια εξουσίας και τα πάθη που ελλοχεύουν πίσω από συγκεκριμένα γράμματα και φωνήματα. Η έκθεση επιχειρεί να εικονογραφήσει έναν κόσμο γλωσσικών συγκρούσεων μέσω των ορολογιών της υποταγής και της αντίστασης. Πώς θα χαρακτηρίζαν οι ίδιοι το έργο τους; «*Μια έρευνα στη γλώσσα ως πηγή πολιτικής, μεταφυσικής, ακόμη και σεξουαλικής απελευθέρωσης*».

Στο «Long Legged Linguistics» οι Slavs and Tatars αξιοποιούν στο έπακρο τη χαρακτηριστική πολυμορφία τους φιλοδοξώντας να παρασύρουν τον θεατή σε έναν λαβύρινθο από σύμβολα, συγκινήσεις και νοήματα. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας χρησιμοποιούν το χιούμορ, τη διακωμώδηση, την αργκό και την παρωδία μέσα από γλωσσικές κατασκευές για να υμνήσουν αλλά και να ασκήσουν κριτική στην πολυπλοκότητα του γλωσσικού φαινομένου.

«Η καρδιά μας είναι στη Σάμο»

Πιο συγκεκριμένα, με τα «Long Legged Linguistics» επιχειρεί-

ται μια εικονογράφηση των διαφορών ανάμεσα σε δύο πολιτιστικές ταυτότητες: την ελληνική και την τουρκική. Και τι ρόλο παίζει ο τόπος παρουσίωσης της εγκατάστασης, σε απόσταση αναπνοής από τα ελληνοτουρκικά σύνορα; «*Μεγάλο*» απαντά ο Σαρίφι. «*Η Τουρκία αποτελεί μια από τις πιο σαγηνευτικές, πολύπλοκες και χωρίς αμφιβολία επιτυχημένες περιπτώσεις πολιτικής (προώθησης) αλφαβήτου. Μάλιστα, μερικά από τα πρωτοτυπώμενα κείμενα στην Τουρκία ήταν μεν στην τουρκική διάλεκτο, αλλά σε ελληνικά και αρμενικά έγγραφα. Βεστι, το γεγονός ότι η Σάμος βρίσκεται τόσο κοντά στην Τουρκία προσφέρει μια ιδανική πλατφόρμα για να σκεφτεί κανείς την επιρροή αυτών των αλλαγών στη γλώσσα, στη (συλλογική) ταυτότητα, στην ψυχολογία, στον πολιτισμό κ.λπ.*».

«*Το μυαλό μας και η καρδιά μας είναι στη Σάμο. Περιμένουμε με ενθουσιασμό την επαφή μας με το κοινό τον Αύγουστο και το υπόλοιπο καλοκαίρι*» τονίζει ο Παγιάμ Σαρίφι. Ποια θα είναι τα επόμενα καλλιτεχνικά τους βήματα; «*Για το 2014 ετοιμάζουμε τρεις ατομικές εκθέσεις, στο Ντάλας, στη Λειψία και στην Πολωνία, ενώ θα συμμετάσχουμε σε μια συλλογική έκθεση στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Κωνσταντινούπολης. Θα ασχοληθούμε επίσης με ένα ενδιαφέρον «γένος» γραφής με την ονομασία «Mirrors for princes» («Καθρέφτες για πρίγκιπες»). Πρόκειται για μια μορφή πολιτικής γραφής που επικράτησε γύρω στον Μεσαίωνα σε χριστιανικά και μουσουλμανικά εδάφη, η οποία επιχειρούσε να εξυψώσει την πολιτική δεξιοτεχνία σε ίσο επίπεδο με την πίστη*».

Μέρος της εγκατάστασης «Long Legged Linguistics» («Φωνήματα και πόθοι»)

Πιλοτικό μοντέλο συνεργασίας

Το Art Space Pythagorion, όπου θα παρουσιαστεί η νέα εγκατάσταση της ομάδας Slavs and Tatars (έργα παραστατικά και με χρώμα), είναι ένα παλιό ξενοδοχείο που ανακαινίστηκε το 2012 και μεταμορφώθηκε σε εκθεσιακό χώρο. Το Φεστιβάλ Νέων Καλλιτεχνών της Σάμου, στο οποίο εντάσσεται η παρουσίαση ως παράλληλη εκδήλωση, χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από το ιδρυ-

μα Schwarz Foundation, με ιδρυτές τους Κουρτ Σβαρτς και Φίονα Ξανθοπούλου-Σβαρτς, και υποστηρίζεται από τοπικούς οργανισμούς και τον Δήμο Σάμου. Η συγκεκριμένη προσπάθεια αποτελεί πιλοτικό μοντέλο συνεργασίας μεταξύ του ελληνογερμανικού ιδιωτικού ιδρύματος – το οποίο έχει χρηματοδοτήσει εξ ολοκλήρου την ανακατασκευή του παλαιού κτιρίου του

πρώην ξενοδοχείου «Πυθαγόρας» που του παραχωρήθηκε – και του ελληνικού κράτους. Η έκθεση, την καλλιτεχνική διεύθυνση της οποίας έχει αναλάβει η ιστορικός τέχνης δρ Αντρέα Λούκας, πραγματοποιείται σε συνεργασία με τη βερολινέζικη γκαλερί Kraura - Tuskanj Zeidler. Τα εγκαίνιά της θα γίνουν στις 4 Αυγούστου παρουσία των καλλιτεχνών.